

Narkotické analgetiká

Autor *Michal Bábela*

Vytvorené 05/02/2011 - 11:15

Definícia

Narkotické analgetiká sú liečivá, ktoré rozličnými mechanizmami znižujú vnímanie bolesti, teda bolesť tlmia alebo úplne odstraňujú. Bolesť je nepríjemný zmyslový a emocionálny zážitok spojený so skutočným alebo potenciálnym poškodením tkaniva. Narkotické analgetiká sú liečivá používané na tlmenie najintenzívnejších bolestí. Tieto látky patria do veľkej skupiny analgetík. Hlavným liečivom tejto skupiny je morfín. Je súčasťou ópia, ktoré sa získava z nezrelých makovíc. Ópiom obsahuje zmes alkaloidov, z ktorých je najvýznamnejší morfín, kodeín, papaverín, sufentanyl.

Zo športového hľadiska užívanie takýchto látok môže spôsobiť zdravotné problémy. Falošný pocit bezpečia, môže zapríčiniť, že športovec ignoruje zranenie a riskuje ďalšie poškodenie. Medzi ďalšie vedľajšie účinky patrí predovšetkým návyk, ospalosť, depresie a zníženie srdcovej frekvencie, spomalené dýchanie, zápcha, nevoľnosť prípadne záchvaty. K viditeľným príznakom patrí labilná nálada, hnedožlté až šedé sfarbenie kože a zanedbanosť o seba.

Z hľadiska návykovosti sa môže vyskytnúť abstinenčný syndróm.

Morfín – tlmí vnímanie silnej bolesti ovplyvnením CNS. Pôsobí upokojujúco, potláča strach, napätie môže vyvolať i pocit eufórie. Pôsobí na mnoho centier, [ktoré](#) [1] svojimi účinkami utlmuje. Ako príklad môžeme spomenúť vplyv na dýchacie centrum a centrum pre kašeľ. Znižuje a tlmí peristaltiku, zmierňuje bolesti a krče v bruchu. Používa sa pri hnačkách. Medzi liečivá vyrábané zo zmesi morfínu patria: CODIPRONT, DOLTARD SR, M-ESLON, ORAMORPH, VENDAL RETARD

Fentanyl, Tramadol

Bezitramid, Metadón – nebezpečenstvo závislosti viedlo k snahe pripraviť nové silné analgetiká obmenou molekuly morfínu tak, aby sa zachovali analgetické a odstránili euforizujúce účinky. Vzniklo veľa nových látok s rôzne silným analgetickým účinkom, ale nebezpečenstvo vzniku závislosti zostalo. Niektoré z liekov pôsobia proti bolesti oveľa silnejšie ako morfín (napríklad fentanyl je až 100-krát účinnejší).

Fentanyl – DUROGESIC-FENTANYL, THALAMONAL

Tramadol – MABRON, TRAMAL

Bezitramid – BURGODIN

Metadón – PHYSEPTONE LINCTUS

Sufentanyl, Alfentanyl – sa používajú pri kardiovaskulárnych chirurgických výkonoch, pri tíšeni pooperačných bolestí a nádorových bolestí.

Sufentanyl – SUFENTA-FORTE

Anfentanyl – RAPIFEN

Tilidín, Pentazocín – v porovnaní s morfínom účinkujú slabšie a kratší čas, majú však menšie riziko závislosti. Používajú sa na tlmenie stredne silných bolestí. Medzi liečivá patrí:

Tilidín – VALORON

Pentazocín – FORTRAL

[Všetky](#) [1] tieto spomenuté liečivá patria na zoznam zakázaných dopingových látok podľa smerníc Medzinárodného olympijského výboru.

Narkotické analgetiká

Zverejnené na Národná encyklopédia športu Slovenska (<https://www.sportency.sk/encyclopedy>)

Zdroj

TS - FitServer

Výskyt

lekárstvo, doping, fyziológia

URL adresa zdroja:

<https://www.sportency.sk/encyclopedy/?q=content/narkotick%C3%A9-analgetik%C3%A1>

Odkazy:

[1] <https://www.sportency.sk/encyclopedy/?q=javascript%3Aavoid%28%29>